

Doručení rozhodnutí povinnému

Při zkoumání, zda k výkonu navržené rozhodnutí bylo povinnému doručeno, vychází soud ze skutečností vyplývajících z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno, popřípadě ze skutečností o okolnostech doručení zjištěných pomocí šetření, které provedl buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně jako soudu dožádaného.

Při zkoumání, zda k výkonu navržené rozhodnutí bylo povinnému doručeno, vychází soud ze skutečností vyplývajících z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno, popřípadě ze skutečností o okolnostech doručení zjištěných pomocí šetření, které provedl buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně jako soudu dožádaného. I když při zjišťování rozhodných skutečností (o okolnostech doručení) pomocí šetření nejde o dokazování (dokazování se v řízení před soudem pojmově vztahuje jen k věci samé), soud při něm postupuje přiměřeně podle ustanovení § 122 a násl. o.s.ř. Účastníci proto mají mimo jiné právo být přítomni při provádění důkazu listinou (§ 129 o.s.ř.), jejíž obsah je zaměřen ke zjištění rozhodných skutečností, vyjádřit se k její pravosti či správnosti a k výsledkům provedeného šetření (srov. § 123 o.s.ř.).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 7.2.2001, sp.zn. 21 Cdo 1119/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí pro 341.320,- Kč s příslušenstvím prodejem nemovitostí, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 26 E 432/97, o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. února 1999, č.j. 16 Co 367/98 - 31, tak, že usnesení Městského soudu se zrušuje a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Oprávněná se návrhem ze dne 3.3.1997 domáhala, aby byl podle „platebního výměru ze dne 12.9.1996, který nabyl právní moci 5.10.1996 a stal se vykonatelným dne 5.11.1996, č.j. 1371/96/KVP“, nařízen k uspokojení její pohledávky ve výši 341.320,- Kč a nákladů tohoto řízení ve výši 6.828,- Kč výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí povinného „evidovaných na LV č. 671 u Katastrálního úřadu P. a zde označených jako dům čp. 65 se st. parc. č. 664 o vým. 159 m2 v kat. území D.“. Návrh zdůvodnila tím, že povinný dlužnou částku, ačkoliv byl upomenut, neuhradil. Zároveň navrhla, aby soud vydal předběžné opatření, jímž „se povinnému zakazuje, aby až do okamžiku pravomocného usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí označené jako dům čp. 65 se st. parc. č. 664 o vým. 159 m2 zapsaných na LV č. 671 u k.ú. P. pro kat. úz. D. s těmito nemovitostmi nenakládal, t.j. nepřevedl je na někoho jiného, nebo je jinak zatížil“.

Obvodní soud pro Prahu 9 usnesením ze dne 1.8.1997, č.j. 26 E 432/97-8, nařídil podle platebního výměru Místního úřadu v P. - D. ze dne 12.9.1996, „č.j. 1371/96/KVP, který nabyl právní moci dne 5.10.1996 a stal se vykonatelným uplynutím lhůty k dobrovolnému splnění výměru, tj. 22.10.1996“, k uspokojení pohledávky oprávněné ve výši 341.320,- Kč a nákladů „tohoto řízení“ výkon rozhodnutí

prodejem nemovitostí, a to „domu čp. 65 se st. parc. č. k. 664, zapsaných na LV č. 671 KN pro obec a kat. úz. D., vedeného u KÚ P., se všemi součástmi a zákonným příslušenstvím předmětných nemovitostí“; zároveň rozhodl, že povinný je povinen zaplatit oprávněné na náhradě nákladů nařízení výkonu rozhodnutí 6.828,- Kč, že povinnému se zakazuje převést tyto nemovitosti na někoho jiného nebo je „nějak“ zatížit a že povinnému se ukládá, aby do 15 dnů oznámil soudu, zda a kdo má k předmětným nemovitostem předkupní právo, s tím, že při neoznámení odpovídá za škodu tím způsobenou; návrh oprávněné na vydání předběžného opatření zamítl. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že jsou splněny všechny předpoklady pro nařízení výkonu rozhodnutí. Návrh na vydání předběžného opatření považoval za nedůvodný, protože nebyly splněny podmínky ustanovení § 74 odst. o.s.ř.

K odvolání povinného Městský soud v Praze usnesením ze dne 2.2.1999, č.j. 16 Co 367/98-31, usnesení soudu prvního stupně ve výroku o nařízení výkonu rozhodnutí (výrok, jímž byl zamítnut návrh oprávněné na vydání předběžného opatření, nebyl odvoláním povinného napaden) změnil tak, že návrh na výkon rozhodnutí zamítl, a rozhodl, že povinnému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o výkon rozhodnutí před soudy obou stupňů. Odvolací soud poté, co přezkoumal vykonatelnost k výkonu navrženého rozhodnutí, tj. platebního výměru Místního úřadu v P. - D. ze dne 12.9.1996, č.j. 1371/96/KVP (podle zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů), dospěl k závěru, že „výměr“ se dosud nestal pravomocným a vykonatelným, neboť nebyl povinnému doručen; nebyly splněny podmínky náhradního doručení. V odůvodnění usnesení uvedl, že „ze spisu Místního úřadu v D.“ vyplývá, že „doporučená zásilka s výměrem určená do vlastních rukou povinného byla opakovaně doručována poštou na adresu povinného dne 19.9.1996 a 20.9.1996 a poté byla vrácena odesílateli s tím, že ač byl adresát vyzvořen o jejím uložení na poště, nevyzvedl si ji v odběrní lhůtě 15 dnů od uložení“. Vycházel dále z tvrzení povinného, že v době doručování byl hospitalizován, které povinný doložil na výzvu odvolacího soudu potvrzením MUDr. H. S. ze dne 21.1.1999, jímž jmenovaná lékařka potvrzuje, že povinný byl vyslán na léčebnou kúru v J. „od 1.9.1996 do 29.9.1999“ (správně podle obsahu potvrzení měla být uvedena doba od 1.9.1996 do 29.9.1996). Z „tohoto dokladu“ dovodil, že povinný se v době doručování na adrese svého bydliště nezdržoval a že tudíž nebyly splněny podmínky náhradního doručení (platebního výměru).

V dovolání proti tomuto usnesení odvolacího soudu oprávněná namítá, že není správný závěr odvolacího soudu učiněný na základě potvrzení MUDr. H. S. ze dne 21.1.1999 o tom, že povinný se v době doručování k výkonu navrženého platebního výměru v místě bydliště nezdržoval. Oprávněná, protože měla pochybnosti o pravdivosti tvrzení povinného a o obsahu lékařského potvrzení jím předloženého, provedla vlastní šetření a zjistila, že MUDr. H. S. povinného sama nevyslala do lázní J., ale že měla mít pouze záznam ve zdravotní dokumentaci o tom, že povinný měl tento pobyt absolvovat. Dovolává se také písemného sdělení léčebných lázní J. ze dne 10.3.1999 (podaného na její žádost), podle něhož povinný v termínu od 1.9.1996 do 29.9.1996 v léčebných lázních J. vůbec nebyl (podotýká, že v J. se nenachází žádné jiné léčebné lázně). Oprávněná k tomuto svému tvrzení nabídla (a k dovolání připojila) jako důkazy dopis ze dne 24.2.1999, č.j. 395/99, nazvaný „Žádost o zjištění pobytu v L. J., p. J. Č., r.č. ...“, a ověřenou fotokopii dopisu ze dne 10.3.1999, značka LO/4-K/130/99, odesílatele P. L. L., a.s. J. Z dopisu ze dne 10.3.1999 dovozuje, že povinný se v místě doručení v rozhodné době zdržoval a že tedy vykonávaný platební výměr mu byl řádně doručen náhradním způsobem. Navrhla, aby dovolací soud napadené usnesení zrušil a aby věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle Občanského

soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 - dále jen o.s.ř. - (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. a že jde o usnesení, proti kterému je i podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, dovolací soud projednal věc bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a po přezkoumání věci ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř. dospěl k závěru, že řízení předcházející vydání napadeného usnesení je postiženo vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. a že dovolání je důvodné [§ 241 odst. 3 písm. a) o.s.ř.].

Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. je dovolání přípustné, jestliže účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. K vadám řízení uvedeným v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. (s výjimkami uvedenými v ustanovení § 237 odst. 2 o.s.ř.) přihlíží dovolací soud z úřední povinnosti, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3 věta druhá o.s.ř.).

Odnětím možnosti jednat před soudem je takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. O vadu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. jde přitom jen tehdy, jestliže šlo o postup nesprávný (uvažováno z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nebo dalšími obecně závaznými předpisy) a jestliže se postup soudu projevil v průběhu řízení a nikoliv jen při rozhodování. Nejde-li o případy, kdy účastník nebyl přibrán do řízení (§ 94 o.s.ř.) nebo, kdy účastníku byl ustanoven opatrovník, ačkoliv k tomuto opatření nebyly splněny zákonem stanovené předpoklady, je dovolací důvod podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř. dán zejména tehdy, jestliže soud rozhodl bez nařízení jednání, přestože mělo být ve věci jednáno, nebo jestliže soud věc projednal v rozporu s ustanovením § 101 odst. 2 o.s.ř. v nepřítomnosti účastníka.

Podle ustanovení § 251 o.s.ř. nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí. Uvedené ustanovení se použije nejen na výkon rozhodnutí vydaných v občanském soudním řízení, ale i na výkon dalších titulů uvedených v ustanovení § 274 o.s.ř.

Podle ustanovení § 274 písm. f) o.s.ř. jsou titulem, podle kterého lze nařídit soudní výkon rozhodnutí, vykonatelná rozhodnutí orgánů státní správy a územní samosprávy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků, jakož i smírů schválených těmito orgány.

Z ustanovení § 251 o.s.ř. mimo jiné vyplývá, že soud může nařídit výkon rozhodnutí jen tehdy, jestliže rozhodnutí, jehož výkonu se oprávněný domáhá, se stalo vykonatelným. U rozhodnutí uvedených v ustanovení § 274 o.s.ř. vychází soud při zkoumání, zda se rozhodnutí stalo vykonatelným, z potvrzení o vykonatelnosti, kterým rozhodnutí opatřil orgán, jenž je vydal. Před nařízením výkonu rozhodnutí je však soud vždy oprávněn přezkoumávat správnost potvrzení o vykonatelnosti všech titulů pro výkon rozhodnutí (§ 275 odst. 2 o.s.ř.).

V posuzované věci se oprávněná domáhá nařízení výkonu rozhodnutí k uspokojení své pohledávky proti povinnému ve výši 341. 320,- Kč a nákladů návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí ve výši 6.828,- Kč podle platebního výměru Místního úřadu v P. - D. ze dne 12.9.1996, č.j. 1371/96/KVP, který podle potvrzení na něm vyznačeném nabyl právní moci dne 5.10.1996 a stal se vykonatelným dnem 5.11.1996. Platebním výměrem ze dne 12.9.1996 byl povinnému vyměřen „podle § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky hl. města Prahy č. 5/91 Sb. hl. m. Prahy, čl. 4 odst. 3, za užívání obecního pozemku v lokalitě ul. Č. k účelu neoprávněné skládky na pozemku parc. č. 663 za užívání prostoru ve výměře 106 m² v době od 27.10.1995 do 12.9.1996“ místní poplatek ve výši 10,- Kč za 1 m² a den, celkem 341.320,- Kč.

Vzhledem k tomu, že platební výměr Místního úřadu v P. - D. ze dne 12.9.1996, č.j. 1371/96/KVP, je rozhodnutím, které lze vykonat soudem podle ustanovení § 274 písm. f) o.s.ř., odvolací soud byl oprávněn při rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí posoudit, zda tento platební výměr se stal vykonatelným, tedy zda doložka vykonatelnosti byla na něm vyznačena správně. Základním předpokladem k tomu, aby se platební výměr ze dne 12.9.1996 stal po formální stránce vykonatelným, je jeho řádné doručení povinnému.

Při zkoumání, zda k výkonu navržené rozhodnutí (v daném případě platební výměr ze dne 12.9.1996) bylo povinnému doručeno, vychází soud ze skutečností vyplývajících z obsahu spisu, v němž bylo vykonávané rozhodnutí vydáno (z doručenky o doručení zásilky, obsahující platební výměr ze dne 12.9.1996), popřípadě ze skutečností o okolnostech doručení zjištěných pomocí šetření, které provedl buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně jako soudu dožádaného. I když při zjišťování rozhodných skutečností (o okolnostech doručení) pomocí šetření nejde o dokazování (dokazování se v řízení před soudem pojmově vztahuje jen k věci samé), soud při něm postupuje přiměřeně podle ustanovení § 122 a násl. o.s.ř. Účastníci proto mají mimo jiné právo být přítomni při provádění důkazu listinou (§ 129 o.s.ř.), jejíž obsah je zaměřen ke zjištění rozhodných skutečností, vyjádřit se k její pravosti či správnosti a k výsledkům provedeného šetření (srov. § 123 o.s.ř.).

K projednání odvolání nařídí předseda senátu odvolacího soudu jednání (§ 214 odst. 1 o.s.ř.). Jednání není třeba nařizovat, jestliže odvolání směřuje proti usnesení [§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.].

Možnost rozhodnout o odvolání podaném proti usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř. je dána jen tehdy, jestliže odvolací soud rozhoduje bez provádění dokazování (bez zjišťování rozhodných skutečností). Přistoupí-li odvolací soud k dokazování (ke zjišťování skutečností o okolnostech doručení pomocí šetření), musí i v případě uvedeném v ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř. nařídít jednání; využití postupu podle ustanovení § 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř. nesmí být na újmu práv, která občanský soudní řád účastníkům poskytuje. Jen při jednání mohou totiž účastníci uplatnit své právo vyjádřit se k výsledkům provedeného šetření (§ 122 odst. 1, § 123 a § 129 odst. 1 o.s.ř.). Jestliže by odvolací soud takto nepostupoval a při rozhodování o odvolání proti usnesení soudu prvního stupně provedl zjišťování rozhodných skutečností pomocí šetření, aniž by nařídil jednání a aniž by při jednání dal účastníkům řízení možnost se k výsledkům provedeného šetření vyjádřit, byl by tu dán dovolací důvod podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř.

V projednávané věci odvolací soud při zkoumání, zda k výkonu navržený platební výměr ze dne 12.9.1996 byl povinnému doručen, vycházel ze „spisu Místního úřadu v D.“; uvedl, že „ze spisu

vyplývá, že doporučená zásilka s výměrem určená do vlastních rukou povinného byla opakovaně doručována poštou na adresu povinného dne 19.9.1996 a 20.9.1996 a poté byla vrácena odesílateli s tím, že ač byl adresát vyrozuměn o jejím uložení na poště, nevyzvedl si ji v odběrní lhůtě 15 dnů od uložení.“

Z obsahu spisu dále vyplývá, že odvolací soud přípisem ze dne 7.1.1999 vyzval povinného, aby navrhl důkazy ke svému tvrzení, že se v době doručování platebního výměru „MÚ P. - D. ze dne 12.9.1996 č.j. 1371/96/KVP“, tj. 19.9.1996, nezdržoval na adrese R. 333, D., z důvodů hospitalizace. Současně povinného poučil, že nenavrhne-li ve stanovené lhůtě důkazy způsobilé uvedené tvrzení prokázat, bude odvolací soud ve smyslu § 120 odst. 3 o.s.ř. „vycházet z údajů na doručence od zásilky s platebním výměrem založené do příslušného správního spisu, z níž vyplývá, že byly splněny podmínky náhradního doručení uložením na poště“. Na tuto výzvu odvolacího soudu povinný předložil lékařské potvrzení ze dne 21.1.1999, vystavené MUDr. H. S., v němž uvedená lékařka potvrzuje, že „nemocný Č. J. bytem P. D. R. 333 byl vyslán na léčebnou kúru v J. od 1.9.1996 do 29.9.1996“.

Skutkový závěr o tom, že povinný se v místě doručení nezdržoval, odvolací soud učinil na základě potvrzení MUDr. H. S. ze dne 21.1.1999, které mu předložil na jeho výzvu povinný. Přestože odvolací soud - jak vyplývá z výše uvedeného - prováděl zjišťování skutečností významných pro posouzení, zda povinnému byl k výkonu navržený platební výměr doručen, nenařídil k projednání odvolání jednání a oprávněnou o takto prováděném šetření vůbec nevyrozuměl. Odvolací soud - dříve než o odvolání povinného bylo rozhodnuto - tak nedal oprávněné možnost seznámit se s potvrzením MUDr. H. S. ze dne 21.1.1999, vyjádřit se k jeho obsahu a případně navrhnout doplnění provedeného šetření. Tímto postupem odvolacího soudu, z hlediska zachování postupu soudu určeného zákonem nesprávným, byla dovolatelce v průběhu řízení odňata možnost jednat před soudem.

Odvolací soud pochybil též v tom, že skutkový závěr o věci učinil dříve, než posoudil, zda doručenka od zásilky, obsahující platební výměr ze dne 12.9.1996, má předepsané náležitosti, a tedy povahu veřejné listiny, či nikoli. Tento úsudek je však nezbytný pro určení postupu soudu při hodnocení důkazů (srov. § 134 o.s.ř.). Dospěl-li za této situace odvolací soud k závěru, že povinnému nebyl platební výměr ze dne 12.9.1996 doručen, protože se v rozhodné době v místě doručení nezdržoval, je tento jeho závěr nesprávný, minimálně pro svoji předčasnost.

Protože řízení předcházející vydání napadeného usnesení je postiženo vadou uvedenou v ustanovení § 237 odst. 1 písm. f) o.s.ř., Nejvyšší soud České republiky je zrušil a vrátil věc Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 část věty za středníkem, § 243b odst. 2 věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)